

סיכום הדיון בקבוצות:

בסיס לקול קורא עתידי לתפקיד מנהל שותפויות ומשאבי קהילה בשגרה ובחירום

רקע:

השולחן העגול הבין-מגזרי במשרד ראש הממשלה, עסק בשנים 2016-2017, בנושא **חיזוק החוסן החברתי בחירום**. אחד התוצרים המשמעותיים והחדשניים של שולחן זה, הינו הגדרת תחום פעולה ברשויות מקומיות בקווי עימות – **שותפויות ומשאבי קהילה**, אשר מטרתו לתכלל את כלל הכוחות האזרחיים ברשות, שיכולים לתרום לחוסן אזרחי הרשות בחירום, תוך שמירה על ערכם המוסף וייחודם. לצורך כך, עתיד להתמנות ברשות בעל תפקיד חדש, אשר יוגדר מנהל שותפויות ומשאבי קהילה.

היחידה לניהול תוכניות ושותפויות בין מגזריות במשרד החינוך, נבחרה להוביל וליישם מהלך זה, בשיתוף עם משרד ראש הממשלה, פיקוד העורף, רח"ל, משרד הרווחה, משרד הפנים, מרכז השלטון המקומי, רשויות מקומיות, מגזר שלישי, מגזר עסקי ואקדמיה.

מרכיבי התפקיד:

- הובלת פורום יישובי בין מגזרי, לחיבור השותפים ובניית אמון בין הארגונים, תוך יצירת שיח משותף. ניהול השותפים הינו נתח משמעותי בתפקיד וכולל היכרות ובניית תהליכי עבודה עם בעלי התפקידים המקבילים.
- בניית תוכנית אסטרטגית יישובית, הכוללת מיפוי של המענים והצרכים הקיימים לפי יישוב, תוך מציאת פתרונות לפערים הקיימים.
- מהות התפקיד בשגרה: תכנון ובניית תשתיות ליצירת בסיס איכותי לעבודה מורכבת בשעת חירום (מגיפה, רעידת אדמה, מצב חירום בטחוני וכו').
- מהות התפקיד בחירום: ניהול אופרציה מבצעית ותכלול בין הגורמים והמערכות ברשות (דוגמת חינוך, רווחה, בריאות, שפ"ע ועוד) ובין הארגונים הפועלים בו, וכל זאת תוך שמירת הייחודיות ותחום האחריות של כל בעל תפקיד.
- מנהל השותפויות יהיה כפוף למנכ"ל הרשות ויתכלל את כלל הגורמים העוסקים בשותפויות, תוך הובלה רשותית כוללת, שאיננה ממוקדת נושא או אגף.
- התפקיד דורש תיאום בין אזרחי, יחד עם הרשויות הסמוכות.
- מיפוי מקיף ומעמיק של ארגוני החברה האזרחית והמגזר העסקי הפועלים ברשות ומיפוי חוזקות של תושבי הרשות.
- ליצור מסמך פערים בין המצוי לרצוי.

כישורים נדרשים:

- יכולת ניהול מהלכים מורכבים, ניהול שותפויות ויצירת קשרים המבוססים על אמון. מנהל השותפויות יהיה בעל יכולת גבוהה לקשר בין ארגונים ולייצר את השלם שמורכב מכל השותפים ביחד.
- נדרשת יכולת אוריינות וארגון לניהול הנתונים.
- בעל גמישות מחשבתית שתאפשר את הסבת הפעילות השוטפת בשגרה לפעילות יעילה בחירום.
- יכולת איזון בין עבודת מטה לעבודת שטח, תוך היכרות עמוקה עם השטח ועם מגוון הקהילות הבלתי פורמליות ברשות.
- רגישות, הקשבה ויכולת גישור ליצירת הסכמות.
- על מנהל השותפויות להיות בעל ראייה רחבה ויחסים בין אישיים מצויינים על מנת שיוכל לרכז את הציפיות מהתושבים ולמפות את הכוחות והחוזקות של תושבי המקום והקהילה (עליו לראות איך אפשר לתעל את חוזקות תושבי הרשות לטובת הצרכים העולים בשעת חירום, דוגמת וועדי הורים, ועד בניין, קהילת בתי הכנסת וכיו"ב).
- עליו להיות "מיני ראש עיר"/"קוסם".

מה תקבל הרשות?

- רשות מקומית אשר תמנה מנהל שותפויות תרומה מהירות תגובה בשעת חירום.
- הרשות תקבל אפקטיביות בתהליכי העבודה בכלל ובהקשר של מוכנות ופעולה בחירום בפרט.
- הרשות תוכל לקבל תמונת מצב מערכתית ועדכנית ומוכנות לאירועי חירום עתידיים.
- הכשרה מקצועית וליווי של מנהל השותפויות.
- כלי טכנולוגי למיפוי צרכים, משאבים ומענים אשר יסייע לרשות לקדם תהליכים בשעת חירום.
- שותפות ברשת אזורית של מנהלי שותפויות ומשאבי קהילה.

תנאים נדרשים מהרשות:

- הנכחת התפקיד באופן מיידי ומהיר ומינוי תקן מסודר ברשות, גם אם ללא תקציב ייעודי.
- מיצוב התפקיד בשדרה הניהולית הגבוהה של הרשות בכפיפות למנכ"ל, תוך מתן מנדט לפעולה בתחומו והגדרת הכפופים לו.
- הרשות תאפשר למנהל השותפויות לייצר תשתית טכנולוגית שתוכל לתמוך במיפוי הרחב שבאחריותו, כולל גישה למסד הנתונים של הרשות.
- הסדרת דרכי העבודה ושיטת התפקיד ואחריותו בתוכנית העבודה הרשותית.
- מנהל השותפויות יהיה חבר בצוות החירום של הרשות מקומית ובעל סמכות וזמן לכנס פורום קבוע אשר יעסוק בנושא שותפויות וחירום.
- ליווי צמוד לבעל התפקיד ולרשות עצמה בהקשר של התהליך הזה.
- לאפשר לבעל התפקיד להשתתף בהכשרה ייעודית ולקבל ליווי מקצועי.

הערות כלליות והמלצות נוספות:

- לאור מצב הקורונה הנוכחי והבנת הרשויות בחשיבותו של התפקיד כגורם מתכלל, יש לנצל את המשבר הנוכחי, כולל זיהוי הצרכים, המענים והפערים שנוצרו, על מנת לבסס את התפקיד. בחלק מהרשויות בלטו מס' אנשים בפעילותם הענפה במהלך התקופה האחרונה (דוגמת מרכזי חוסן, רכז מתנדבים, רכז מיצוי משאבים ועוד) וניתן ומומלץ למנותם לתפקיד.
- צריך להוביל את המהלך מהר! יש לנצל את המשבר הנוכחי, את זיהוי הצרכים, המענים והפערים שנוצרו ואת האנשים שבלטו בפעילותם במהלך התקופה.
- הועלתה הצעה לעדיפות בחלוקת משאבים בחירום לרשויות שמינו בעל תפקיד כזה.
- לאחר ביסוס התפקיד במספר רשויות, הקמת פורום מגבש של מנהלי השותפויות לטובת זיהוי צרכים רוחביים.
- הקהילה הפילנתרופית מעוניינת לדעת על אופי הקהילות ברשות המקומית כדי ליצור שת"פ בין מגזרי.
- יש לשים לב שמינוי בעל התפקיד ברשות לא יהפוך לעימות פוליטי פנים רשות.
- יש לייצר תשתית שתכלול ותחבר את התפקיד לתפיסה הרשותית ולפעול בהלימה לתהליכים שכבר מתקיימים ברשות.
- חשיבות מיצוב התפקיד והעצמתו, כולל הגדרת שם נכון והולם, אשר יעצב את התפקיד בתודעה הציבורית. שמות מוצעים לתפקיד: "מוביל אחריות משותפת".
- על הרשויות המקומיות להבין את הערך המוסף במינוי תפקיד מנהל שותפויות, אך במקביל, לבחון האם ואיך לחזק את המנגנונים המתכללים הקיימים ואת הפונקציות הקיימות. כל זאת, במקביל ומבלי "לדרוך" (לבטל) את תחומי האחריות של בעלי תפקידים אחרים ברשות.
- יש לנסות לשמר חיבורים חשובים שהתקיימו בתקופת חירום קורונה. לזהות אילו חיבורים ושיתופי פעולה חשובים נוצרו עקב חירום זה ולפעול כדי לשמר אותם בשגרה ולקראת החירום הבא.